

Pangkalahatang Paksa: Papel ng Lipunan at Kabutihang Panlahat

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Ang **lipunan** ay binubuo ng mga indibidwal at institusyon na nagtutulungan para sa ikabubuti ng lahat. Ang **kabutihang panlahat** ay tumutukoy sa mga kalagayan kung saan natutupad ang dignidad at pangangailangan ng bawat kasapi.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Kahulugan ng Lipunan

- Organisadong samahan ng mga tao.
- May layuning mapanatili ang kaayusan at kaunlaran.

2. Kabutihang Panlahat

- Pagbibigay prayoridad sa kapakanan ng nakararami kaysa sa pansariling interes.
- Pagsunod sa batas at aktibong partisipasyon sa komunidad.

3. Ugnayan ng Indibidwal at Lipunan

- Responsibilidad ng bawat isa na mag-ambag sa kaayusan.

Halimbawa:

Isang barangay cleanup drive kung saan lahat ng residente ay nakikilahok para panatilihin ang kalinisan.

Tandaan:

- *Ang tunay na kaunlaran ay nakukuha lamang kung ang bawat isa ay handang isakripisyo ang pansariling interes para sa kabutihang panlahat.*

Pangkalahatang Paksa: Karapatan at Tungkulin

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Bilang kasapi ng lipunan, bawat tao ay may **karapatan** na dapat igalang at may **tungkulin** na dapat gampanan upang mapanatili ang kaayusan at pagkakapantay-pantay.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Karapatan

- Karapatang pantao (pagkakapantay-pantay, kalayaan, edukasyon).
- Legal na karapatan ayon sa batas ng bansa.

2. Tungkulin

- Pagsunod sa batas.
- Pagbabayad ng buwis.
- Pagrespeto sa karapatan ng kapwa.

3. Balanse ng Karapatan at Tungkulin

- Hindi pwedeng ipaglaban ang karapatan kung hindi ginagampanan ang tungkulin.

Halimbawa:

Isang estudyante na ginagalang ang opinyon ng kaklase kahit magkaiba sila ng paniniwala.

Tandaan:

- *Ang karapatan at tungkulin ay magkasabay na pinapairal upang mapanatili ang kaayusan sa lipunan.*

Pangkalahatang Paksa: Paggawa at Bolunterismo

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Ang **paggawa** ay hindi lamang paraan para kumita kundi paraan din upang makapag-ambag sa kaunlaran. Ang **bolunterismo** ay ang kusang-loob na pagtulong sa kapwa nang walang inaasahang kapalit.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Kahulugan ng Paggawa

- Produktibong gawain na nakakatulong sa sariling kabuhatan at lipunan.

2. Bolunterismo

- Kusang pagtulong para sa komunidad o kapwa.
- Nagpapakita ng malasakit at pakikipagkapwa.

3. Benepisyo ng Paggawa at Bolunterismo

- Pag-unlad ng sarili.
- Pagpapalakas ng ugnayan sa komunidad.

Halimbawa:

Mga kabataan na tumutulong mag-repack ng relief goods sa panahon ng kalamidad.

Tandaan:

- *Hindi nasusukat sa halaga ng pera ang tunay na serbisyo para sa kapwa.*

Pangkalahatang Paksa: Katarungang Panlipunan

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Ang katarungang panlipunan ay ang pagbibigay ng pantay na pagkakataon at pagtrato sa lahat ng miyembro ng lipunan, anuman ang kanilang kalagayan.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Prinsipyo ng Katarungang Panlipunan

- Pagrespeto sa karapatan ng lahat.
- Pagbibigay ng pantay na oportunidad.

2. Mga Hadlang sa Katarungan

- Diskriminasyon.
- Kahirapan.

3. Pagsusulong ng Katarungan

- Paglahok sa mga gawaing pangkomunidad.
- Pagsunod sa batas na makatarungan.

Halimbawa:

Isang paaralan na nagbibigay ng pantay na oportunidad sa mga estudyante anuman ang kanilang pinagmulan.

Tandaan:

- *Walang tunay na kapayapaan kung walang katarungan.*

Pangkalahatang Paksa: Kasipagan, Pagtitipid, at Pagpaplano

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Ang **kasipagan**, **pagtitipid**, at **pagpaplano** ay mahahalagang asal para sa maayos na pamumuhay at pag-abot sa mga pangarap.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Kasipagan

- Pagsusumikap sa gawain nang may tiyaga at dedikasyon.

2. Pagtitipid

- Wastong paggamit ng yaman at pera.
- Pag-iwas sa luho.

3. Pagpaplano

- Pagtatakda ng layunin at hakbang para maabot ito.

Halimbawa:

Isang mag-aaral na nag-iipon mula sa kanyang baon para makabili ng laptop sa susunod na taon.

Tandaan:

- *Ang tagumpay ay resulta ng maingat na pagpaplano, sipag, at tamang pamamahala ng yaman.*

Pangkalahatang Paksa: Pagpili ng Track sa Senior High School

Pangkalahatang Paliwanag ng Aralin:

Ang pagpili ng tamang track sa Senior High School ay dapat naaayon sa interes, kakayahan, at layunin sa hinaharap.

Mahahalagang Konsepto at mga Paksa:

1. Mga Track sa SHS

- Academic Track: STEM, ABM, HUMSS, GAS.
- Technical-Vocational-Livelihood Track.
- Arts and Design Track.
- Sports Track.

2. Mga Dapat Isaalang-alang

- Personal na interes.
- Kakayahan at talento.
- Demand sa trabaho.

3. Paghahanda

- Career orientation.
- Pagkonsulta sa magulang at guro.

Halimbawa:

Isang estudyante na mahilig sa agham at matematika ang pumili ng STEM track upang maging engineer balang araw.

Tandaan:

- *Ang tamang desisyon ngayon ay magbubukas ng mas magagandang oportunidad sa hinaharap.*